

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

13. juli 2016

UPA 2016/135

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Umiartortut atorfinititsitaasarnerannut pissutsit pillugit inatsimmi Kalaallit Nunaanni naalagaaffigisami nangaanartitanik pillugu atuukkunnaartitsinissamik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Ane Hansen, Inuit Ataqatigiit)

Tunngavilersuut

Nunatsinni inuutissarsiornermi imarsiorneq pingaaruteqarluinnartumik inissisimavoq, taamaakkaluartoq imarsiornermik inuutissarsiorortavut sulinermanni atukkamikkut inatsisitigut illorsorneqarnerat annertugisassaangilaq. Tamanna imarsiornermik inuutissarsiutillit tamaasa eqarsaatigalugit tamanut atuuppoq, aalisariutini, sinersortaatini, assartuinermilu umiarsuarni inuttaasartut eqqarsaatigalugit.

Nunarsuarmioqatigiit akornanni imarsiornermik inuutissarsiutillit illorsorniarlugit umiartortullu sulinermanni atugaat illorsorniarlugit arlalinnik nunat tamalaat akornanni isumaqatigiissutinik atuutilersinneqartartunik isumaqatigiissusiortoqartarpoq.

Tamakkua ilagaat ILO konvention 23 februar 2006-mersoq umiartortut sulinermanni atugaat pillugit isumaqatigiissut (Maritime Labour Convention MLC) Qallunaat Nunaanni aamma atuutilersinneqarsimasoq. Isumaqatigiissut taanna Qallunaat Nunaanni atuutilersinneqarmat Kalaallit Nunaannut atuutinnejangilaq.

Nunatsinni umiartortut sulinermanni atugaasa illorsorneqarnissaat siunertaralugu nunarsuarmioqatigiit akornanni umiartortut atugaat pillugit illersuinermi atuutilersinneqartartut nunatsinnut aamma atuutsinneqarnissaat siunertaralugu sulineq aallartittariaqarpoq taamammat siunnersutigaara ILO-p isumaqatigiissutaa 23 februar 2006-mersumi Kalaallit Nunaannut kunngip peqqussutaa aqqutigalugu atuutsinneqalernissaa Naalakkersuisut umiartortut atukkamikkut illorsorneqarnissaanik suliutit aallartillugit sulissutigissagaat.

Namminersorlutik Oqartussanut pisortanullu aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai:

§37-imi apeqputigisannut nr. 2016/57-imut akissutigineqartumi qularutissaanngilaq, inatsisit umiartortut sulinermanni atugaasa atorfinititsineqarnerisalu illorsorneqarnissaat siunertaralugu ilaannakkortumik tamakkiisumilluunniit nunatsinni atuutsinneqarnerini naammanganartumik illersuinersut isumannaarneqarsinnaanngitsoq oqaatigineqarpoq.

Tunngaviusumik pineqartut tassaapput Nunatta Karsianut aningaasaqarnikkut aqutsinikkullu kingunerisinnaasai nalilfersorsinnaaniliarlugit nunatsinni suliffeqarfimmi inatsisitigut malittarisassianut nalinginnaasunut naleqqiullugit umiartortut atorfinititsitaasarnerannut pissutsit pillugit inatsimmi malittarisassiat killifersorsinnaanissaat.

Tamatuma kingunerisaanik aningaasatigut allaffissornikkullu malitsigisinnaaassai annertuumik nalorninartoqarsinnaasarmata, tassanilu peqquaavoq sukumiisumik misissuinermik tunngavigi-neqarsinnaasamik amingaateqarneq. Taamaammat misiliutigalugu naliliigallartoqarsinnaavoq.

§37-imi apeqqutigisannut nr. 2016/57-imut aamma ilanngullugu akissutigineqarpoq:
Kalaallit Nunaanni naalagaaffigisami nangaanartitanik atuukkunnaartitsinermut pisariaqassaaq Umiartortut atorfinititsitaasarnerannut pissutsit pillugit Inatsimmi, aamma tamatuma nassatarisaanik nalunaarutini atuutsitaalersuni assingusunik malittarisassiorqarnissaq.

Umiartortut sulinerannut pissutsit pillugit inatsit aallaaviusoq ILO-mi isumaqatigiissut 23. Februar 2006-imeersoq ("Maritime Labour Convention, MLC"), pillugu ilaaniq atuutsitaqalersunik aalajangersakkanik imaqarpoq. Isumaqatigiisummik danskit akuersissuteqarnerannut atatillugu nalunaarutit nutaat imaluunniit iluarsaassat 20-it missaat atuutsinneqalersimapput. Inatsisip misissornerani maluginiarparput nalunaarutit Kalaallit Nunaanni pissutsinut naleqqussarneqarsinaanissaat eqqarsaatersuutigineqassappat naatsorsuutigineqarsinnaassaaq ukiumut suliamut 0,5-1 (250.000 – 500.000 kr. naleqartut) aningaasartuu-tigineqassasut. Aningaasartuutinut taakkununng ilanngunneqassapput nutaamik siunnersuusiornissaq, taannalu inatsisisstatut inatsisartunut aaliangigassanngorlugu saqqummiunneqartussaassalluni.

Umiartortut atorfinititsitaasarnerannut pissutsit pillugit inatsisip qallunaat naalakkersuisuinit atuutsinneqarnerata allaffisornergutnakutiginera eqqarsaatigalugit ingerlanneqarnissaat isumagineqassappat Naalakkersuisunut annertunerusumik aningaasartuutaassanngilaq. Kisiannilu pisinnaasitsisut Kalaallit Nunaata kiisalu Danmarkip avissimappassuk taava saneqqunneqarsinnaanngilaq atuutsinneqarnerata allaffisornergutnakut aningaasartuutinut matussutissanik isumannaarinissaq, tamannalu naatsorsuutigineqassaaq 0,25 -0,5-illu akornanni ukiumut suliamut naleqassangatinneqarpoq (125- 250.000 kroner).

Namminersorlutik inuussutissartunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai:

§37-imi apeqqutigisannut nr. 2016/57-imut aamma ilanngullugu akissutigineqarpoq:
Taamaattorli inuussutissarsiorfimmur aningaasaqarnikkut aqutsinikkullu kingunerisassanut tunngatillugu taakku annikitsuusussanerat naatsorsuutigisariaqarpoq, aningaasarsiaqarnermut atorfinititsitaasarnermullu pissutsinut tunngatillugu aningaasaqamikkut pingaarutilinni pissutsit pingaarnerpaat umiarsuaatileqatigiit umiartortullu akornanni isumaqatigiissutaasuni aamma isumaqatigiinninniutaasimasuni tunngaveqartuummata.

kiisalu

Isumaqatigiissut aalisariutinut tunngasuunngilaq, taamaattumillu isumaqatigiissutip Kalaallit Nunaata avataaniinnerani piviusutigut ajomartorsiutit killeqassapput, nunatsinnit umiarsuarnik niuffagiutinik sunilluunniit maannakkut nunat tamalaani angalaartoqanngimmat.

Naalakkersuisut nalilersuinerat assjortorfissaqaqtinngilara.

Inunnut ataasiakkaanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai: Soqanngilaq